

Ս Է Տ Ա Յ Ը

Հ Ա Գ Ը Գ Է Թ

Սէտայը Հազարէթ շինարար հաճախող
իւր, եանի Զարէնի վէ ճուման էր-
թէսի կիւնէրի նէշը օլունաճաղ տըր .
Ապօնէ իշին, Զաղմաղճըլարտա Յակոբ-
եան-Խանընտա Յ նուաճըլու օտայա մի-
րաճապթ իյլէմէլէրի :

Իշտու Սէտայը Հազարէթին
Սէնէլլի Ժէշին, պիր Լիւրա Դըշ. 100
Ալթը Կըլը իւշ Սէնիլլէ . 60
Իւշ Կըլը . 35
Պիր Նուաճըլու . 1
Տաշրա իշուն բօթա իւնէթի զամմ օլուր :

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ՄԻԼԻՅԷ ԲՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷՅԷ

ՄԻԻԹԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՆՈՒՄԵՐՈ 3 ԶԱՐԵՆԻՄՊԻԶ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

14 ՄԱՐՏ 1870

Ս Է Տ Ա Յ Ը

Հ Ա Գ Ը Գ Է Թ

Դաշնակցութեան 26-ի նամակներու պատկեր

Լաքին պու անէտէք էլիմիզ վէ գալ-
պիմիզ թիթիւրէմէ յէրէք, պու գատա-
րընը եաղապիւրիք իսէ, պունտան
սօնդըսը միւնքինսիւզ տիր :

Շուրաւընը էյի պիլիւրիք քի, պիր
տիշէշի վէ պիր փափաղ, պիր քէրէ
եօլտան չըգարարտա, պիր քէրէ եիւզ-
լէրինի տէրիսի երըմըլըսա օնլարըն
կիրիթիւր օլտուղու նամուսուղըք
ատէթալ չէյ օլմաղ :

Պունու հէր նէ գատար պիլիւրիք
իսէ կէօղիլէ կէօրմէքտէ եինէ պաշկա
տըր, պիր թաղըմ Նիկիցկանլար հէր
կիւն էլլէրին տէրիւրը Հաղրէթ
Իսանըն վէքիլինի էօթէտէ պէրիտէ շի-
քեայէթ իթսիւնլէր, վէ պիր չօք շէյլէր-
տէն պաշկա յ տէրէք քի, Բաբանըն
Քաթիլիք թէպալարըն ուսուլի ճէ-
տիտ իւղըն Բուհանի լէիս նամալուծա-
յիլի տէօլլէթն մուխաթարաւըր նի-
շին, պիր կիւն Բաբանըն քէյֆինէ կէ-
լիլիսէ աշալլիլ տէօլլէթն գարըլ իս-
եան իթսիւնլէրի . Հասունու չիքեա.
յէթ իթսիւնլէր քի Բաբանըն պու էֆ-
քեարընա ալաթտըր, քարտալարընը,
միլլէթտալարընը չիքեայէթ իթսիւնլէր
քի օնլարտա պու էֆքեարտաւըր . զան
իտէրսիլ քի էլլէրինաէ պու ճէհէնէմ
իթիլարաւընտան պաշկա հազգ եօք կի-
պի պու չիքեայէթն տէ գանապթ իթ-
մէյուլ, պէհէր եէօլլէրաւըն, զարպ-
տա նէ գատար զաղէթա վար իսէ օն-
լարա պին տէֆա տէրճ էթսիւնլէր,
վէ պունու տա քեաֆի կէօրմէյուլ, տա
հա տիւնքի կիւնէտէք մախսուսի
վարաղ փարալէր իլէ, թէքըրա վէ

թէքըրա պունու իլան իթսիւնլէր . պէշ
եիւզ սէնէտէն պէրու տէօլլէթ ալիյէ
Քաթիլիք թէպալարընտէն զէրէ գա-
տար պիր իրյանէթ կէօրմէյուլ տէ չիւ-
տի պիր գաշ եիւզ քիշի իլէ պիր քաշ
փափաղըն մէյուլ պատրիարքարընը
իսթէմէտիլլէրինի էլունաճաղ . Ստամ-
պուլ, Պէրույէթիւլլամ, Բուսթանի վէ
պուլլար Քաթիլիքիլլէր, հէփսիպիւրտէն
տէօլլէթն ալիյէ ալէհինէ թուղեան իտէ-
ճէքլէր, եախստ նէքիլ տօղուղ եիւզ
սէնէտէն պէրու մաֆ օլան Կաթիլիք
իլ Հասունու կաթիլիկոսլուղունտան
մը նէշաթ իտէճէք, եօքսա Տէօլլէթին
գուարէթի միւնքը զօրպաւընը թէպալիլ
էթմէյէ, Նէ աճայիլ շէյ քի, տիւն-
եայա աղըլ էրտիլէն, վէ Օսմանըլ Փօ-
լիթիլաւընը պիրիճիլ Փօլիթիլաւըր
մուշապէհէսինէ կէթիլէն տէօլլէթին
էփլիյալ ումուրու կէօրմէյուլ տէ,
պիր քաշ արգիլէալ Բաբալ իլէ թէ-
վապիլլէրի պունու կէօրէ պիլիյօր :

Լաքին պու սէօքմէտի մի, արգա-
տան պաշկաւը հաղըր տըր, պաղը-
նը պիր քէրէ քէօր նէֆսանլիլէթ,
իթապթըլըք, եալան քանաւը իլէ
ինսանը, տախի աք սաքալը վէ պա-
շընտա գամէլաֆթի տէ օլա, նէ-
րէլլէրն ուշուրուր :

Բրօքալանտանըն հիմնէթի, վէ Հա-
սունու էֆէնտիլին իթմալը իլէ մէյէր
պիւլթիւն էրմէնի Քաթիլիքիլլէրի Լաթին
օլույօրըր իմիշ վէ հէմէն օլմուշ պիլթ-
միշլէր իմիշ էյէր օթուղ պէշինի վէ
թէվապիլլէրի իւստէ կէլմէքս : Պը-
րաքալըմ Բաբալարըն սայըսըլ Կոն-
գալարընը քի հիշ տիր շարք աշալի-
սիլին Լաթին օլմաւընը իստէմէքլէր
վէ մէն իտէլլէր վէ տարըլըրըր, եալը-
նը Բրօքալանտա կիպի պիր մէճիլի
չէրիֆին իհտաւը Լաթինլիլէ գարըլ
էն պէյիւք վէ սաղ վէ հայաթտա պիր
իսպաթ տըր :

Պէտէպալարըն պիւլա ինսաֆ ճէ-

սարէթ իթսիլլէրի պաթալ եալանլա-
րըն մուղալիլի օլարաք, Բրօքալանտա
տէյիլ քի աշարք աշալիլին Լաթին
կիլմէք, իլլա Լաթին կիլմէք իշուն
իհտա օլմուշ տուր, Բամանըն պիր
պէյիւք լաթիլու տուր քի հիշ պիր
վէշ իլէ ինքեար գապուլ իտէմէք :

Բրօքալանտա օլմասա շիմիլլէտէք
շարք աշալիլի Քաթուլլին, Ֆրանչիս-
քան, Տօմէնիլլէր վէ Նիկիլլէր փա-
փաղարընը էլիստէ չօքտան Լաթին
օլմուշ պիլթմիշ իտի (օ վաղըլըր
Լաթաւորըն յաշորըլարըն նէրէտէ իտի
աճապ) վէ նումունէսի տէ կէօրիլ-
միւշ տիր :

Եիւքիւր վէ հաղար սէնա Բրօքա-
լանտայա քի շու գատար եիւզ սէնէ-
տէն պէրու պու գատար միլիօնլար
սարֆ իտէքէք, տահա Վանքըր վէ
Կաթիլիկոսարան հաստատել օլմաղ-
տան, անճաղ պու ուղուրա եօրու-
լուպ օ միւրատ իթսի քի էրմէնի էր-
մէնի քալըն, Բուստա Բուս, Քիլիս-
նի, Սիւրեանի, Մարոնի, Խըքտի,
վէ Մէլիլթ, Քիլիսանի Սիւրեանի,
Մարոնի, Խըքտի վէ Մէլիլթ քալըն :

Բօմա կիպի պիր պէլտէ տէ, աղըր
մաշիլլէր իլէ հօճալար թուլուպ
պու շարք միլլէթլէրին քէնտի իսան-
լարընը քէնտի արարողութիւնլարընը
վէ քէնտի ուսուլլէրին էյօրլէթտի :
Նէ վաղըլթ պիւլթիւն թիւրքիստանտա
վէ մահալը սայիլէտէ էրմէնի զգեստի
իլէ պատարաղ էթմէք միւնքիւն տէ.
յիլ իքէն, Բրօքալանտա տա էրմէնի,
Կիւրճի, Ասորի, Քիլիսանի, Խըքտի,
Մարոնի, Միլլէթ, Բուս ճիւլմէսի
քէնտի իսանլարը վէ զգեստլէրի իլէ
պատարաղ էտէր վէ ինճիլ օգուրու-
տու, Վանքըրըն իլլէ թօղու վէ Լի-
բանան Կաթիլիկոսունու վիճուտի
տախի մէյտանտա եօղ իքէն, էրմէնի
նամը իլէ օլան, օ գատար եօրիկո-
պու, օ գատար քահանայ, օ գատար

քիլթալ, էրմէնի իսանընտա օլան
պատմալար Բրօքալանտաւան չըգա-
յրպտա նէրէտէն չըգտը աճապա :
Տահա կէշէն տէհիլն սօնունտաք
եանի Միլիթարտան Աղոնց արքահայ-
ընա կէլլինճէյէտէք օ գատար կրօ-
նաւոր լահիլլէրի քիւմ ճեռնաղըրել
էթտի : Բրօքալանտանըն եարարըր
եպիսկոպոսլար օլմասա պիւլթիւն
էրմէնի գաթիլք գահանալարը Լա-
թիլլէրտէն ճեռնաղըրել օլմաղալը :

Եփլէթ մատէմ քի սէտամըլ Սէ-
տայի Հազարէթ տիր պունուտա իգ-
րար իտէրիլ քի պունլարըն իլլինտէ
Լաթիլլիլէ մէյալ օլանլարը տա պու-
լունմատը տէյիլ, լաղին արայան կիւ-
նէշտէ տէ լէգէ պուլապիլիլ, վէ պու-
տա կիւնէշ կիպի պիր սահիլլէր տիր
քի էրմէնիլլէրին վէ սայիլ շարք միւ-
լէթլէրին իսան արարողութիւն, ճեռ
վէ սայիլսի օ վաղըլթ իմապընա կէօրէ
սաղայան վէ մահապա իտէն եինէ
Բրօքալանտա օլտու :

(Տէպիլլէ կէլլէթ Զաւալ էրմէնիլլէ)

ԻՔԻ ԱԶԻՄ ՎՈՒԳՈՒԱԹ

Պին սեքիլ եիւզ եթմիշ սէնէսին-
տէ մէզհէպճէ միլլէթիմիլ քի աղիւմ
վուգուաթա հաղըր պուլունտու, Պիրի
Համաղգեաք Ընկերութիւն խանէսին-
տէ Մուխաթի ֆըրգանըն Յունվար 23
թարիլի իլէ իլան էյլէտիկի Յայտա-
րարութիւն, տիկէրի տէ Փետրուար 24
թարիլի իլէ միւլլէրէիս Հաշմէթիւ
Բաբա Հաղրէթլէրին Ասիլանէտէ
քէնտի Առաքելական Նուիրակըն Մօն
սինեօր Բիլուլմին եէտիլնէ իթա պու-
յուրտուղու Կոնգալըն նէշիլի, Իլլին-
քի լահը տիր վէ մէյուլլէթտէն տի-
շարը պիր վուգուաթ տըր. չիւնքի մէզ-

հէպտէ թաղիմար ալմաղա վէ իտարէ
օլմաղա պօրճլու օլմաղա , թաղիմար
նէշը իտիպ' իտարէ իթաիլէր . վէ ճէմ
օլմաղա պիր ահալլի պի ինսաֆանէ միլլէ-
թիմիդէ ֆէթվա վէրաի : Տիկերի իսէ
Քիլիսէի շէրիֆին հիւքիւմէթիմէշրուէ-
սինի միւհիւպ պիր վուգուաթ ըսր .
չիւնքի քեսաֆիէի Քիլիսէի վալիսէ
վէ ոէյիտէսի օլմաղա Բօմա Քիլիսէսի
մէզհէպէ վէ հիւքիւմէթի ըուհանիյէյէ
գարչը օլմաղա հարէքթաթը նապէճայը
ճէրհէյէթի , Պիրիսին նէշը Քիլիսէի
չէրիֆին ճէզա քանուհնամէսին չիյնէ-
յիպ' սէֆիլ պիր մահալտէ թէճէմիւ
իտէն պիր ճէմիէթէ օլտու , վէ նէշը
օլմաղա շէյաէ' թանըմայըղ շարք , միլլէթ ,
ֆարմաթոն , կէցցէ կիպի պաղըղմաղը-
ղա մէշղու պիր ահալլիէ իտի , Տիկէ-
րի իսէ մէզհէպէսէ սաարգ' Քիլիսէսէ
թէճէմիւ իտէն պիր միլլէթէ :

—Յուլար 23 Յայտարարութիւնը
պիր ֆըրդանըն ինթիզամըն միւտէլլի
պիր էլլարգ օլտու , ֆետրուար 24 իւն
քի իսէ ումուի Քաթոլիկ Քիլիսէսին
ինթիզամըն պէյանըն հալի պիր
Անդակ իտի . պուհա տա իմզա վաղ
էյէյէյէ Եէյիւլ հէվարիւն խալի-
ֆի հալա թալիսին օլմաղա Տօգու-
զուհու Պիոս իտի , տիկերինէ վաղ
օլտու իմզա մէսէպէ գարչը թուղ-
եան իտէն քիլիսէճէ պիր պուհան
ճէմիէթին իմզա օլտու : Անդակը
մէզքիւրին նէշընէ մէճուր Քաթո-
լիկ Քիլիսէսի ըհիսի զահիրին Նուի-
րակը Մօսիսիօր Բիւլում օլտու : Յայ-
տարարութիւնը նէշընէ կէլինճէ մա-
րիւլ զիքը ֆըրդանըն ըհիսի օլմաղա
տիւնէնէ պիր զաթ : Պու իքի աղիմ
վուգուաթըն հանկըսը զալէպէ իտէճէ
տիր . հանկըսը մաղուպ օլտուադ տըր :
Պիղլէր շուհու թաստիք իտէրիլ քի միլ-
լէթիմիդին Քիլիսէ թէվարիսին պու
իքի աղիմ վուգուաթ տա գայտ օլտու ,
պիրինն տէլիլ գալի իլէ ճէհր օլտու-
տուգուհուն գուլտար եանընտա տի-
կէրինն պիւրհանի գաթի իլէ շայանը
գապուլ օլտուղի գայտ օլտու : Միլ-
լէթաղարընը արթըր տիւնիսին
չէրան ճէհր օլտուսինարա մը ինան-
մալը եօղսա շէրան ճէհր իտէնէ մի :

ՈՒՄՈՒՄԻ ՄԻԼԼԵԹ ՄԵՃԼԻՍԻ

Կէյէն Բազար կիւնիւ , Քաթոլիկ
Միլլէթիմիդին տալէթիլ օլմաղա ըուհա-
տա վէ միլլէպէրանը վէ ալմար , եա-
նի իւշ տէօրթ եիւզ քիլի Պէյ օլտուստա
Կաթոլիկոսարան Քիլիսէսին հաղըր
վէ մէվճու օլտուգարը հալտէ , Սա-
ատէթլու Գասպար Պէյ գըյամ իտէ-
րէք շու նութգու . հաղիգէթ պէյանը
կըրտա իթմիլ տիր :

ԷՖԵՆՏԻԼԻ

Միլլէթիմիդէ մահալտ օլմաղա պաղը
մէսալիհի մուհիմէնին միւզաքէրէսի

իլին պու կիւն պուրայա թէշրիֆ
պուլուրմաղէրինիլ պապնտա , եաղմըշ
օլտըղմըղ թէշրէրէմիլի ալարապ պի-
լա թէրէտաիւս վէ պիլա միւսամէհա
կէլուպ հաղըր պուլընարըղըն հա-
սէթէն իպրաղը թէշէքիւր իտէրիմ :

Միւզաքէրէ վէ քարարըղըղա էսաս
օլմաղա իւզրէ իքի սէնէտէն պէրու
պէյնէլ միլլէթ զուհուրա կէլուպ պու
սօն կիւնէրտէ քէսպի շիտտէթ իթ-
միլ օլմաղա միւնաղանըն ալըն նէ օլտը-
ղըն աննաթապիլմէք իչիւն , 1867 տէ
զուհուրա կէլմիլ օլմաղա վուքուաթըն ,
վէ միլլէթիմիդին իքի թէրաֆը արա-
սընտա ճէրեան իտէն միւնաղանըն
քըսսաճէ վէ մուլթապարէն հիւքիւմէ-
սինի իթմէք լաղըմ կէլտիլինտէն , պու-
նա ըուսաթընըղ թալէպ իտէրիմ :

Վուքուաթը մէզքիւրէնին թալիսի-
լաթընա կիրիշմէտէն էվլէլ , շուրա-
սընտա պէհան իթմէք իտէրիմ քի ,
միլլէթիմիդ պէյնինտէ պու նէվի քիւ-
լաքալլին վուգուաթ իք տէֆա տէ-
յիլ տիր . պուհան ալթմըշ շու քա-
տար սէնէ մուքատտէմ միլլէթճէ
զուհուրա կէթիլին միւնաղա իւ-
զըրինէ էնաաթաղըմըտան պաղըրա
վաղը քիւրէք վէ էքիւրիսի մէնֆիլէն
թաշարալա կէօնտէրիլ օլտըրա
ճիւմէնիլին մաալիւմիտիր : Ս թա-
րիտէ պու կիւն Կաթոլիկոսըղ
պուլընաղաթը միւհիթէրէմ սեֆաթըն
իսի մէյաանտէ օլմաղաղ կիպի ճիւ-
մի տալի պու տիւնեատէ հաղըր տէ-
յիլ իտի . պուհան քըրք սէնէ մու-
քատտէմ պուհա ֆալիսալէր թաշ-
րալարտա մէնֆիլէն միւտէթի մէ-
տիտէ պըրաղըրաք , ճիւմէնի քիւն-
ֆէ եօրիւն օլտըրա իսէ , օլ թարիտէ
Հասուէ էֆէնտի հէնուղ տահա քա-
հանալըք սեֆաթըն թաղընմաղը
իտի . Պու կիւն տալի պուլընարըղ
հալին սէպէպի միւշարէյէյ օլմա-
լուպ , օլ թարիլիւրտէ միլլէթին հա-
րապիլէթին սէպէպ օլմաղա քիմէր
իտիլին շիւքէ օլտուսաղ . վէ նէ
քիւմէթտէ տտէմէր օլտըղըն ճիւմ-
լէնիլ թանըր վէ պիլիսինիլ , հաթ-
տա պուհան շէնթ մահալաթտէմ
պու թաղընտան պիլ թաքիպ էլէ
կէշիլիլիպ , վէ պու կիւն ալէհիմիդ-
տէ օլմաղա քարտալէրիմիլ վասթաթը
իլէ , կէյա Հասուէ էֆէնտիսին վէ
օնա թարաֆիլ պուլընանէրին ալէյ-
լէրինտէ պիր սէպէպ կիպի նէշը ու
իլան իթտիտիլէրի , 1847 թարիլիլ
վէ Հասուէ իմզալը Ռօմա ճանիպինէ
եաղըրըն օլմաղա մէքթուպ տալի , հիչ
պաղա սէպէպ եաղըրըն օլմաղա
անճադ ֆէսատտէն կէրի տուրման
պիր կիւրիւհին թօհ մը ֆէսատ մա-
քարմտա թէշքիլ իթմէյէ քաթըրաթ-
լարը պիրիլթէթտէնզուհուր մէլուզ
օլմաղա ուղընարըղըն ալէհիտէ պիր
թէտալը իտի :

Էֆէնտիլէր , պուհանըն իֆատտէտէն
միւրտա Կաթոլիկոսըղ ալէհիտէ
էմյաանէ կէթիլին ազվիթըն ա-

լու էսատը օլմաղաղըն վէ աւըլ շու
հալի ըհուշանըմըղա սէպէպ օլմաղա
քիմէր , վէնէ քիւմէթտէ զալթլէր օլտը-
ղըն պիւթիլմէք տիր :

Կէլլէթ շիմաի 1867 տէ քի վա-
քուաթըն պէյանըն , Պու թալիսէ
քատար միլլէթիմիդին ըուհանի ըյա-
սէթի իքիլէ թաղաթիմ օլմաղա , սէ-
քիլինն Պէտրուս Կաթոլիկոսըն լէֆա-
թընտա , Ռօմա , միլլէթիմիդին պու
իքի ըյասաթին պիլլէշմէսի հաթըն-
տա մաալիւմ օլմաղա արղու վէ խալիչի-
նի պիլլէրէք , նախադահլըք ըիւլպէ-
սինի թէրֆի իլէ , Ալիկիլա բալթըրիկի
ինթիլապ օլմաղաղ օլմաղա Անտոն Պէտ-
րուս' ումուի Էրմէնի Քաթոլիկ , միլ-
լէթինն ըյասաթի ըուհանիսին իհ-
ալէ , իլէ Ասիթանէտէ քիւրաի նէշին
օլմաղաղ էմր իլլէթի : Հասուէ Կաթ-
ղիկոս հաղըթիլէր տէր սաատէթէ
ալտէպէրինտէն պիր քաշ կիւն սօղ-
րա պիր ումուի մէճիւս տալէլի ի-
տիւպ , էվլէթիմիդ պու իքի քիւրաթնին
պիրլէշտիլիտիլ սըրտա , միլլէթի-
միդին նայըլ օլտըղ քիլիսէճէ պաղը
իմթիաղաթըն թէպտիլի հաշմէթլի
Բարա հաղըթիլէր թարաֆընտան
գարարալաթըրըն օլտըղըն պէ-
յան , վէ պատէհու քէնտուսինէ իհա-
լէ օլմաղա ըյասաթի ըուհանիսին
քապուլինի հալի , ճանիպի Պաղը Ա-
լիտէն վէրիլիլ օլմաղա պէրաթընտա
իլալթէն Ասիթանէ բաթըրիլ իւն-
վանըն տէրճ պուլըրըն օլտըղ պէ-
տիհի օլտու :

Պու պէյան վէ իլանտան Քիլիսէճէ
նայիլ օլտըղմըղ իմթիաղաթտան Միլ-
լէթիմիդին մահալալիլէթի վէ հիւքիւ-
մէթի սէնիլէ թարաֆընտան խօտ պէ
խօտ Ասիթանէ Բաթըրիլիլին պու
վէճիլէ քէնտիսինէ իհալէ օլմաղա
պէթիլլէրէք , ումուիսին ճիւմէթի-
լին մէյաալիլէթին միւհիպ օլտուգ-
տան պաշգա , պէյնէլ Միլլէթ միւհիթ
տէտէն պիր թաղըմ միւնաղա պիլթ
թապի մէյաանէ կէլիպ ճիւմէթա-
րաֆընտան պուհուն պիր շարէսի
արանըմաղ մէսէլէսի մէյաանը միւ-
զաքէրէյէ քօնըրա :

Իպթիսայի միւզաքէրաթտէն շուրա-
սը միւնթէհիմ օլմաղա քի' մէսէլէնին
իքի ճիւմէթի օլմաղա , պիրիսի Բուհանի
վէ տիկերի ճիւմանի . իշ պու իքի ճի-
հէթի օլմաղա մէսէլէ հաղըրտա հիւ-
քիւմէթի սէնիլէ վէ հիւքիւմէթի ըուհա-
նիլին քաթէն քարալէրի մէյաանտէ
իքէն , իքի հիլլէթտէ տալի իլլալ օլմա-
ղըն օլմաղա իմթիաղաթը միլլէթիմիդին իս-
թիսալի պու իքի հիւքիւմէթ ալէհիս-
տէ տօղրուտան տօղրու տալա ալմաղ ,
եալսօտ իքիսինտէնտէ պուհանըն թէք-
րար իհան օլմաղաղըն իչին իս-
թիւրհամ իթմէք թարաֆընտէն պաշ-
ղա պիր թարիք մէյաանտէ պու-
լընամաղ . Հիւքիւմէթի Մէնիլէնին
վէրտիլ քարար ալէհիտէ պիր տա-
վայա քաթըրմաղ , ֆէրիլէյի թէպալի-
լէթիմիդէ էվլէթմէյէճի միսիւլիլ ,

հիւքիւմէթի ըուհանիմիլ թէրաֆըն-
տան վէրիլիլ օլմաղա քարար ալէհիտէ
տալալէք քըյամ իթմէք , օլ ըյասաթի
իթիւթաթմըղա մէսալու օլտըղմըղ
հէթմէթէ եաթըրմաղ օլտըղընտան , պու
կիւն պիլլէթէ հէմ եֆէքար օլմաղա ճէ-
միլլէթիմիլ . իթիւրհամ թարաֆընտէ սաթ-
մաղ իլլիլալ իլլէթիլ օլմաղա , ալէհիլիլ-
տէ օլմաղա թարաֆ իսէ , տալալէրինի
պաշարալար : Պու ֆըրդանըն պու կիւն
պիլլէթիլ պի հաղըր պիր տալալէ իս-
թիւրհաթըր օլմաղա , հիւքիւմէթէ-
յին իլլէ քէնտի տարալարտա հալու
թէպիլլէ օլմաղաղ տըր : Պըրաղալըմ
օնլարը քէնտի տալալէրի իլլէ ուղըաշ-
սընտար , պիլ կէլլէթ պիլիմ իլլիլիլ :
Պիլ Քիլիսէճէ իլլալ օլմաղաղ օլմաղա
իմթիաղաթըն իթիսալի իլլին ճանի-
պի Բօմայա կէօնտէրիլմէք իւզրէ 1869
սէնէսինտէ միլլէթ Սիւհուդուրէն պիր
մուֆատալ լայհա թաղաթիլ իթմիլ օ-
լուպ , մալալիլիլիլ թարաֆ , սաթըրը
թարաֆէ սաթմաղը օլտա , պէլիլ պու
կիւն մաթըրալ իթալիլիլ իսուսուս
հաղըրտա սըրաղան Բարա հաղըթի-
լէրի թարաֆընտան խալըրը քարարէ
նայիլ օլմաղա իտի :

Տայրէյի ճիւմանիլտէ էվլէպ Հա-
սուէ էֆէնտի մէմուրէյէթի ճիւմանի-
տէն թահրիլէն վէ ըհամէն իթիլիլ
իթմիլ օլտըղընտան , վէ հիւքիւմէթի
սէնիլէ տալի պէրաթընտան Ասի-
թանէ բաթըրիլիլ իպարէսինն քալ-
տըմասընա միւսատտէ պուլըրա-
ճաղը պէյան օլմաղա օլտըղընտան , վէ
տիկեր թարաֆտան տալի ճիւմանի
բաթըր իւնվանը իլլէ պիր տիկէր մէ-
մուր թային օլմաղաղնա հիչպիր վէշ-
հիլէ ըուլի ըղա կէօթէրիլմէյէճէյինի
սիւրէթի քաթիլտէ իլլալ իթմիլ
պուլընամաղընտան , պա իրատէյի սէ-
նիլէ պիր միլլէթ մէճիլիլ թէշքիլի
իլլէ , մէվատար ճիւմանիլթին պիւս-
պիլթիւն մէվատար ըուհանիտէն
թէֆրիլիլ իլլէ , վէ մէճիլիլ մէզքիւ-
րին տօղրտան տօղրոյա Պաղը Ա-
լի իլլէ մալալէրէյէ մէղուհիլթի
օլտաք , միլլէթիմիդին հէր պիր ու-
մուր իսուսուսըն իտարէսինն ալիլ ,
վէ մէմուր օլմաղաղն իթիսալինն
տէստիլէթ օլմաղաղ իլլէ պէրա-
պէր , միլլէթէ պիր քանուն տալի
եաթըմասընա միւսատտէ ալմաղ օլտը-
ղմըղ հալտէ , արթըր ալէհիլիլտէ
օլմաղա իլլէ պիլ իթիլիլտա եէք տիլ
եէք ճիւմէթ օլմաղաղըն իւքիլթ
օլմաղա իլլէն , հէր նաթը իսէ , մէսէլէ-
նին ճիւմէթի ըուհանիլին տէ վաղը
օլմաղա մալալիլնէթ , մահալա եինէ հի-
հէթի ճիւմանիլինտէ տալի զուհու-
րէ կէթիլիլէրէք պիր չըքմաղ եօյա
սաթըրալարըն կէթիլիլ հէմ թաճիւպ
հէմ թէճիւպի իթմէքտէյիլ :

Հէր նէ հալ իսէ մէսէլլէ պու կիւն
պու մէքթէտէ օլմաղա հաղ պիլիլ
թէրաֆտա քալտըղընա շու ալիլտէ
պէյան իտէճէյիլիլ իւշ տէլիլ պէ-
յան իտէրիմ . պիրիսի հաթըրմըղտա
հիւքիւմէթի սէնիլէնն զահր օլմաղա

հիւսնի զանն վէ թէվէճահի : Սանի-
յէն ըռհանի պապտէ տէ Բօմատան
միւթատար կէլէն էվրաք, վէ ալէլ
խուսուտէ հաշմէթու Բարա հազ-
րէթլէրինին հաթար տէստի իլէ պու-
քիլիսէ տէրունինտէ քըրաթ օլընան
Նոնդակ, վէ իւշինճիսի ալէհիլի
թարաթընտան մէքիլ Կոնդաղը
չիւրիւթմէք վէ հիւքմիւնի մէճուհ
իթմէք իչին օլընան ճահա ու զայ-
րէթ : զիրա ճիւլէնիդին միւլիւմի տիր
քի միւտայի եա միւտային ալէյհաթն
կանդըսը պիր իլամ իլէ մահքիւմ օլաւ,
օ իլամը հաքըսը պուլուր , վէ մէճուհ
թուլթըմսը իչին հիւ պիր ճահաը հիւ
պիրչարէյի էլտէն պըրաքմաղ :

Պէօլէճէ վուքուսթ ճիւլէնիդին
մաալիւմի օլաքտան սօղոս , շուրա-
սընտա պիլմէնիլ լաղըմ աըր քի ,
ալէհիլիտէ պուլունանլար , ալթմը
տօքուզ սէնէսինտէ վազը օլան իս-
տիտալէրինի, պու կիւն էինէ թաղէլ-
յէրէք , պիլտէն սյըրմադ իչին Պա-
պը Ալիյէ միւթատար թաքիլի վէ
արդու մահսէրէ թատարմ իթմէք
տէ տիրէր : Պու պապտէ մաթպու
մուֆախամըմը վէլինիյմէթի ալէմ
օլան բատիլահըմը Էֆէնտիմիլ իրա-
տէլէրի նէ վէչիլէ օլսճաղընը պիլէ-
մէք իսէք տէ , շուրասը պիլիմ իչին
միւհազգաթ վէ չիւհէտէն արիտիր-
քի , պու իրատէլէրի հէր նէ օլաթ թէմ
ամէն անա իթաթմ վէ ինքընտէ հա-
ղըր վէ մէճպուրը :

Շու տախի վարտըր քի հէրնէ
նամէ օլըր իսէ օլսըն պու թաղըմ
պիլտէնսյըրըլուրէր իսէ , պիլիմ մու-
հաֆաղա իթմէմիլ էլլէմ օլան պիր
թաքըմ հաքըմը վար տըր . պու կիւն
սիլտէն ըճամըլ Էալընըլ պու տըր
քի , պու հաքըրըմըն մուհաֆաղա-
սը իչին լաղըմ կէլէն թէչէպիւսաթմ
իճրա իլլէմէլէրի իչին թարաֆընդ-
տան վէքիլ վէ մուրաթիւս օլմաք իւզ-
րէ էիլմի տէօրթ զաթ ինթիլապ իւ-
տիւպ , պիլ իթթիֆաք , պուլարտան
միւրրէթթէպ թէչիլ օլսճաղ Բօմիսի-
օնա հէր պիր միլլէթմէ թէսիլլէ օլը-
նաճաղ իչլէրինիդի իհալէ պուլըրա-
սընուղ :

Նուլթու մէքըր ինթամընտա ,
Միլլէթիմիլին ումուրու ճարիյէսի հազ-
գընտա լաղըմ կէլէճէ մուամէլաթ իւ-
զէրինէ միւզաքէրէ օլընարաք , մազ-
պուլթիլլէթի միւճիպ օլմաղ իւզրէ ու-
մուրու մէքըրէրէնին ըռլէթի միլլէթ-
տէն միւնթէլաթ պաղը զէվաթը միւ-
թէպէլլէ իհալէսի լաղըմ կէլիլին-
տէ , իրթիֆաք արա իլէ աթիլիլլէր
Էիլմի պիր զաթ ինթիլապ օլընա-
րաք , իսմէրի պէր վէճէր աթի մաղպա-
թայա գայտ իլէ ճիւլէ հաղըրան թէ
րաֆընտան իմզալանմըլ տըր :

Իշ պու պին սէքիլ Էիլլէ Էթմիշ
սէնէսի չէհի մարտըն սէքիլինճի Բա-
ղար կիւնիւ Էթմէնի Բաթօյիլի Միլլէ-
թիմիլին , Պէյ օլընտա Հաղըթի
Մէրէմնէ Բիլիսէսի տէրունինտէ
աքտ օլընան մէճիլի ումուրիտէն
ճիւլէնին իթթիֆաղը իլէ թարաֆը
մըլտան , Գոսպար Պէյ սինպաեան ,
Պօղոս Պէյ Մըսըրը , Գուհուճուհան
Պետրոս Էֆէնտի , Վարդան Պէյ , Մը-
սըրը Սնտոն Պէյ , Թնկըր Եալլէր Պէյ ,
Թնկըր Բուզըք Էֆէնտի , Տափուս գա-
տէ Միլլէր Էֆէնտի , Ալլահվէրաի Յուլ-
սէի Էֆէնտի , Թնկըր զատէ Կարապէ-
տիկ Էֆէնտի , Կիւզէլեան Սնտոն Է-
ֆէնտի , Նաղարէթ օլու Օհանէս ա-
ղա , Սպառ Օհանէս Էֆէնտի , Հա-
նըման Անտոն աղա , Ազարեան Յուլ-
սէի աղա , Չըրաճը Գըրգոր աղա , Բա-
րազեան Գէորգ աղա , Ճամպաղ Յուլ-
սէի աղա , Սամանճը Գէորգ Պէյ , Սա-
րաֆեան Համբարճում աղա : Արթ-
վինի Բաղանճեան Միլլէր աղա ,
թարաֆըմըտան միլլէթիմիլին հէր
պիր ումուրու խուսուտէն ըռ-
Էթ ու թէսիլլէսի իչին վէքիլ վէ մու-
րաթիւսաթ իթմիշ օլաղըլիմիլ միւ-
պէնին իշ պու մահալէ վաղը իմզա ի-
տէրիլ :

Բէզալիք սայէյի Սալթանաթը Սէ-
նիյէտէ Միլլէթին մալիք օլտուլու իմ-
թիլաղըմ մէզնէպիլլէ վէ միլլէնին ,
թարաֆըլտէն վիզայէ վէ մուհաֆաղա-
սը իչին թանգիմ օլընան պիր գըթա
մաղպաթատախի ճիւլէ թէրաֆընտան
իմզալանը մահալը Ապիլլէ թագաթմէ
միւհէյա պուլունմըլ տուր :

ՀԱՎԱՍԹԱԹՐ

Մ Ի Լ Լ Ի Յ Է

Էֆրատը միլլէթտէն Գաթօյիլլէյ
մուղայիր Էֆրատա պուլունանլար
վէ Սսիթանէտէ թապ ու նէչը օլու-
նան Էթմէնի զաղթիլլէրի, միլլէթիմիլ
հապէր վէրմէքտէ տիրէր քի , պաղը
Էվրօքա Տէվլէթլէրի հաշմէթու Բա-
րա հաղըթլէրինին Էաղըմաղ օլտու-
ղունուն մէսէլլէ միւհիմէսի հազ-
գընտա տէրէճէյի նիհայէտէ հիտ-
տէթլէնմիշ օլտուքըրընտան , հէր նէ
քատար պու մատտէ հազգընտա Բօ-
մա կապիլլէթօսըլա շիտտէթլի մու-
լապէրէտէ պուլունմիլլէր իսէ տէ ,
Բօմա քիւրսի շէրիֆինտէն ալընան
մուղայիր ճէվապլէրտէն մաղըլաք քալ-
մըլ օլտուքըրը իչին , շարք Բիլիսէ-
լէրինին աթիք հուգուգ վէ իմթիա-
ղաթըն մուհաֆաղաթ իլէ Էնէմիլլէթ
նաիլ օլմայան պիր ֆըրքայը հիմայէ
էյլէյիպ Բօմատան պիր ինթիլաթալ-
մաք Էֆըրաթընմէպին , Սսիթանէյէ
թէմպիլլէր չէտիտէ վէ ալմալըր
քաթիլ կէճստէրիլլի տիր : Պու մա-

քուլէ զաղթիլլէր նէչրինէ ինանպատ
քէնաիլլէրինի ալտատան միլլէթտաշ-
լարըրըլա շուրասըն ինթար իտէրիլ-
քի , Էվրօքա տէվլէթլէրինին օլիթի-
գաթ իլէ պէյհուտէ Էթտէ քէնաիլ-
լէրինի , ալունտուրմալընլար : Չիւքի
սէմահէթլիւ Կաթիլլէրիտուլլէր Հասուն
Էֆէնտի հաղըթլէրինին թէրաֆիլի-
լէրի վէ տէվլէթը Ալիյէնին Գաթօյիլլէ
թէվապլէրի հաք թաալէ հաղըթլէ-
րինտէն սօղոս , Էյլէ պիր Տէվլէթլէ
հիմայէի ճէլլէի սէնիէսին սըղընմըլ
ալըլար քի , տուէլը մուաղամմալմէդ
քիւրէնին միւտաթիլլէրինի ճէհիլլէ
տէյլլէ հասիլմալըլ օլանպէչալթը Էիլլէ
քիլլիլ , իլլա Կիլիա կիպի ճէգիլլէ քէ-
պիլլէ ֆէթհ , վէ Մըսըրն տախի մաղ-
րուրէթլինէ մուղալէպէ Էյլէմիշ տիր :

— Կէչէն ճումաա Էթմէսի կիւնիւ
Կաթիլլէրիտուլլէր Տէրապալ Տաղիւ-
լէթլու Աւաքըլեան Յուլսի Գերա-
պայճաւ Հաղըթլէրի Չալթը Հաղըթ-
լէ Սէտարէթլէրնահիլլէր կիտիպ Միւ-
շարէյլէ Հաղըթլէրի իլէ Էալըմ սա-
սթ գատար միւքալէմէ իթմիշ օլտուք-
լարը մէսմուլթը սահիհէտէն տիր :

Տէվլէթի Ալիէ թարաֆընտան Բաթ-
րիթանէմիլլին Էսկի ըսմի մէօհիւ
պաթալ օլունուլ պունտան պէյլլէ
Գաթօյիլլէ մէճիլի միլլէթ մէօհիւ իլ-
մի խապէրլէրէ գուլանըլաճաղը թէ-
րաֆը Սէտարէթլէրնահիլլէրինտէն տէ-
վայիլի սայրիլլէյէ Էմիր պուլլուլմուշ
տուլլու մէսմուլթը օլմուշ տըր :

ՀԱՎԱՍԹԱԹՐ

Մ Ի Ի Թ Է Ն Է Վ Ի Է

— Իլէրուտէ թէչիլլէ օլընաճաք
մէմալիքի մահրուսէ թիմուր Էօլլա-
րընըն հիսսէլլէրի իչին՝ Սսիթանէտէ
թալիպիլլէրի 84,330 առէթ հիսսէ իս-
թիաա իթմիլլէր , վէ պունտան ալաշ-
կա Սէլանիք վէ Իլմիր ճանիպիլլէրն
տախի մէքըր հիսսէլլէրին մուպաեա-
սընըն իլլէ կիւնիւ 2,500 առէթէ Էա-
ղըն թալիպիլլէր զուհուր իթմիլլէր :

— Պիր գաշ կիւնտէն պէրու հալա-
լարըն պու տէրէճէտէ չէտիտ սօլաք
օլմաթ , Վարնատան վիլուտ իտէն
թէլլէրաֆը թաստիք իտէր . չէյլլէքի
օլ ճանիպտէն հարաքէթ իթմէքտէ
օլան թիմուրեօլ արապաթ , Չընօ-
վայա պիր աղ մէսաֆէ քալարաք , քա-
լըն քէսրէթլինտէն Էօլլար պիւս պիւ-
թիւն գալընմըլ օլմաթ իլլէ իլըրոյէ
կիտէմէյուպ հասպէլլիճապ տուրմուշ
վէ տէրունինտէքի պուլունան Էօլ-
ճուլար պիր կիճէ արապալարտա իրա-
մէթլէ ֆէրտաթը կիւնիւ Էթրաֆտաթի
պուլունան քէյլլէրէ թէվիլ օլմայա
մէճպուր օլմուշալարտըր :

— Կէլիպօլու ալըղընտա (Իւշ տի-

էկիլ) Նօրվէճիա սանճաղը ալթընտա
պուլունան , պիր պէյիլլէր սէֆիլլէրին ,
տէնիլլէր զարպընտան թէլլէք օլտու-
ղու պա թէլլէրաֆ իչիտիլլէր տիր ,
համուլէ վէ նուֆուս զիյանընա տա-
յիր հէնիլլէ պիր մալիլմաթ ալընա-
մալըլ տըր :

— Լիպէրթէ Նամ զաղթիլլէր տէ
ղունտուղունա նաղարէն , Բարիստէ
Տէվլէթը Ալիյէ սէֆիլլէր Տէվլէթլիւ
Մէհմէտ Ճէմիլ Բաշայէ պիր իքրամ
օլմաղ իւզրէ , Օթէլ տը Վիլ սէրա-
յընտա պէյիլլէր պիր Էսէլլէ : Կոնի
մուղիքա ճէմիլլէրի իճրա գըլընաճաղ
տըր :

Պու նէվի ճէմիլլէր ֆէվք Էլատէ
անճաղ սէնէտէ պիր իքի քէրէ զու-
հուր իթմիլլէրնտէն , Բաշաի միւշարի-
լէհէ Սէնա միւտիլլէրի թարա-
ֆընտան ալիմ պիր իլթիֆաթ մաղա-
մընտա թալթուլուր :

— Պէկ օլընտա թէրէ պալընտա
սաքին Սպօնաթլարըմըլ չօղու ալ-
թընըր տայիրէի պէլլէրիլլէրին չէօր-
չէօի արապալար , օլ ճիվարտէ վաղը
քապիլլէրնտէ չէօի տէօքմէլլէրի հազ-
գընտա զիյատէսիլլէր թէչէքի իտի-
յօլլար , խուսուսի իլլէ հալալար ըսըն-
տըղընտա թէսաֆիլլէրն ալթաճաղը
տէրքէար օլտուղունտան , Տաիլլէր մէզ-
քիւր ճանիպիլլէրն մուքթէլաի իճա-
պընա պաղըմաթը մէրդուման թա-
րաֆըլլէրնտէն մաթլուպ օլընմաղտա
տըր :

— Սմէրիգա զաղթիլլէրնտէ շու
թաճիլլէր չայան հիլլէր օղունուր :

Իքի գատըն պէնինտէ վուգու
պուլուն պիր միւնաղա իւզէրինէ ,
տէօրթ նէֆէր Էինէ նիտա թաիֆէսին-
տէն շահուտէ մուվաճէհէսինտէ տա-
պանճա իլլէ տուէլլու , Էանի (միւսայէ-
ֆէթ) իթմէլլէ քարալիլլէր , զալլայէ
մահսուս օլան մահալէ կէլիլլէրնտէ
նըղամը վէչիլլէ շահիլլէրին վէրալիլլէ
Էմիրտէ հասիլլէր պիրպիլլէրնտէն
Էիլմիպէլլէ ալթըմ ուղաք մէսաֆէտէ
տուրարաք տապանճալարընը պիրիլլէ-
տէ սըգմըլլար իսէ տէ , քուրչուլարը
քիմսէյէ իսապէթ իթմէյուպ պօշա
կիլթմէսի Էանասընտա , մէրգուլման
հասիլլէր Էնէրաիլլէրին վուլմուշար
հիւլեաթը իլլէ գօրգուլարընտան , ար-
գալարընա տէճմէքիլլէր տէրաղապ
պիրի պիր թարաֆա վէ տիկէրի օլիլլէ
թարաֆա գօշարաք ֆիլար Էթմիշ-
լէրտիր :

— Սպօնաթլարըմըլա պիր ֆաիտէլլի
սուրէթտէ իլըմէթտէ պուլունմալը
արղուսի իլլէ , իլըրուտէ զաղթիլլէր-
ղըն հէր նիւսիլլէրնտէ , Թիւնարէթ գա-
նունանմէլլէրին պիր գաշ պէնտէլլի-
նի թապ ու նէչը իտէճէյիլլէր պէ-
յան իտէրիլ :

— Կէօրիլլէրիքի , Ալթընըր տաիլլէրի
պէլլէտի աղալարը ինթիլապ , Ը-
թամպուլ գըլթասընըն օն տէօրթ տաի-

րէյէ թէյզի օլմարնտան սօնդրայա պարզըմը տըր :

—Ասիթանէտէ վէ թաշարտա պուլունան թիւճճար կիրուհինէ մախ-սուս, Ղալթատա պիր Քամպիօ պօր-սասընըն կիւնպէկիւն լուզումի զիյա-տէյէմէքտէ օլուպ, պէյյէ պիր Պօր-սանըն խճթասը թիւճարէթէ չօք ֆաի-տէյի օլտուղի միսիւլլիւ, պիր քաշ միւթէպէր թիւճճարտէն միւրէթէպ պիր մէճիւս հիյէթի տախի օլուր խէ, օ վազըթ ընամի սուրէթտէ թանըլմա-սը իլէ տաճա պաշկա եօլտա սէմէրէ-սի կէօրիւլէպլէճէք օլտուղունու իխթար իտէրիւ :

ՄԻՒՐԱՅԻԼԻՑԻ ՊԻՐ ՃԵՎԱՊ

Միւթթիւթէտէ պիլուգալէ սէպէպ օլան ֆըրգանըն պէյթիւք պիր խաթա-սըտա շու օլտու քի իսանէն, վէ թաշ-րիւրէն Տէվլէթը Ալիյէյէ վէ ալիմէ պիլլէրտէն չիքեայէթ էտիպ, Հասուն էֆէնտի հազրէթլէրինիւ, վէ եախօտ տաճա տօղընսու Քաթօլիք մէղհէպի թէրաֆիլլէրի իւզէրէ հիւճմ էյլէտի-լէր քի, կէյա պիլլէր սատաքաթ, վէ թէպայիլէթէ գարը պիր ուսուլի ճէտիտ գապուլ իթմիլի տիր, Պու սէպէպտէն նաշի տիր քի, չիմտիէ գա-տար զաղէթալէրի իլէ պաթթ ու պէ-յան էտէրէք շէյլէճէ միւրայիլէք ի-տէրէր իտի քի, Հասուն էֆէնտի հազրէթլէրինիւ աղլի իլէ, շարք քի-լիւլէրինիւ Բաման իրատէ պոյրու-մուշ օլան թանդիմաթը ըռհանիէի ճէտիտէ լաղլ օլունմալը տըր, Չիւն-քիւ քէնտիլէրինիւ տէյիլինէ կէօրէ, նիզամաթը մէղքիւրէ միլլէթիմիլի Լա-թիլիլէք թարիլիլէ սիւլիւք իթտիլիս հիւ տէյիլ իսէ պիր կիւն, պու կիտիշ իլէ, պիր էճնէպի ընիսի ըռհանիսի թախար իտարէսինէ կիրէրէք, թէպա-ալիլէթիմիլ մաշֆ օլուպ պիլթէր :

Էյէր միւթթիւթէրիլիլիլ թէպապիլ-էթ վըգայէսի տալաթնա գալգալըլար իսէ, վէ մէղհէպէ Լաթիւն իտարէսի-նէ թապի օլմադ թէպապիլէթէ տօ-քանըր պիր շէյ իսէ, պու միւրայիլ թէպալար նէ ճիհէթլէ Բօմա քիւր-սիի շէրիլիլէն աղղու մաշգէր թաղ-տիմ իտիպ Հասուն էֆէնտի հազրէթ-լէրի պէր հայաթ օլտուքճա, պիր Լա-թիւն փիսթօփօսու էճնէպի իտարէսինի իաթիտա էտէրէր, Պու տա մը միւ-րայիլէք տէյիլ տիր, Հաշմէթիւ Փա-փա հազրէթլէրի պու քէյֆիլէթտէն տօլայը քէնտիլէրի հաքընտա աղըր չիքեայէթ էյլիտի շու քէլամէր իլէ քի Կոնդակընտա միւնտէրիճ տիր, Իսթէրլէր քի արարողութիւնլարնա ապլա տօղունմայարաք, հիւրմէթիւ պիլաւտէրիմիլ Տօքուզունճու Անտոն Պետրոս Պատրիարքըն միւտտէթի էօմ-րիւնէ գատար Առաքելական Լատին վէրիլիլիլիլ իլիսանութիւնտա պու-լունսունլար : Լաթիւն պու թէքիլիլիլ

գապուլիլիլ հիւ պիր վէճհ իլէ, վէ հիւ պիր սէպէպ իլէ թէնսիպ իտէմէտիք, իլլա քի Պատրիարքը մուշարիլէհին հիւրմի քանունիսինտէն գուրթուլմաղ իլիւն այան աշիքեար պիր թէրթիպ իտի պու :

Շիմտի պու պէնտի օգույանլարմը-զա սիւալ իտէրիլ, Էյէր մէղհէպէ Բօ-մայա թապի օլարաք, պապիւրաթը ա-լիւն թապիլէք վէ թէպապիլ Տէվլէ-թի Ալիյէտէն օլան պիր Բաթրիկիւն թախար իտարէի ըռհանիսինտէն օլ-մադ, թէպապիլէթտէ գուսուր իթմէք տէմէք իսէ, Բօմայա մէղհէպէ թա-պի օլտուգտան մաճատէ պիր լաթիւն էճնէպի ընիսի ըռհանիսինտէն իտարէ օլ-մադ թէպապիլէթտէն սատար գալմադ մը օլույօր : Պու նէ իլմի մանթըք տըր, Ալլաշ պիւ կիւնիլիլիլիլ տէ ինսաֆ էյ-լէսին :

Ֆազաթ մատէմ քի պիլիմ սատա-գաթ վէ թէպապիլէթիմիլիլ գատար պի ինսաֆանէ ելիւրիւտիլէր, քէնտի-միլի պու քիւրտէն մուհաֆաղա իթմէ-յէ պօրճու օլտուղունմաղ միւսիւլլիւ, միւթթիւթէրիլիլիլիլ թէպապիլէթէնօք-սան կէթիլիլիլիլիլ իսպաթ իթմէք-տէ վաճ պէի զիւմէթիմիլ տիր, Պիր էճնէպի քույու տըր պիլիմ իլիլի գաղ-տըլար, Ֆազաթ սիւլէն քէնտիլէրի օլ-տու :

Մէղհէպիլիլիլիլ սօնդրա սըթըք սա-տադաթ, վէ թէպապիլէթիմիլիլ տօ-գանմաղ կիպի պէյթիւք պիր խաթա իշ-լէյէմէղլէր իտի, Պու կիւն աքըլարը իլէ, ըռհանի հիւքիւմէթի գուլվիլէթիլ պուլտուք տէի, պու տէրէճէլէրէտէք իթիլլէթըմըլը գօվալայըլ չըղնայան, վէ չըղնաթան պիր ֆըրգա ալիմէ էյի իպրէթ օլմաղ, նէ տէ Տէվլէթիլիլ սատար, չիւնքի քէնտիլէ քուլվիլէթ-սիլիլիլ էսաթ իթթիլիլիլ էյլէմիլ տիր, Պիր միլլէթի Ասիթանէտէ գիլլու-քալէ գօյտուքտան սօղրա թաշարտա թէյիլլէք մէթթուպլէրի իրալ իտիպ օ մաշալլէրի տէ աթէյի ֆըթիլթէ իւ-գա էյլէմէկէ իքտամ իտէն պիր ֆըր-գա, նաթըլ թէպապիլէթիլիլ իթթի-խար էյլէր, Մէղհէպէ գարը պիր պուհրանը աղիմէ կիրիլիլիլ էյլէտի-կիւհալիլիլ թէպալիլ իթմէյէ տէվլէթի ալիլիլիլ մէղղուլ իտէն պիր ֆըրգա տաճա տուրուպ տա պիլլէրէ սատա-գաթտան մը պաճա իտէր, Պու նէ ելիւ տիր, նէ սուրաթ, նէ միւրայի-լիլ, Էճնէպի տէվլէթլէրի պիլլէ եար-տըմա գօլույօրլար տէի՝ աշալլիլիլ հա-րէքէթտէ թուլթան պիր ֆըրգա թէ-պապիլէթ լաֆսընտա, արթըք էօ-նիւնէ պապըն :

ՄԵՃՄՈՒԱՅԻ ՊԻՐ ԻԽԹԱՐ

Միլլէթիլիլիլ մուխալիֆ էֆէրարտէ պուլունանլարըն զաղէթաթը օլան Մէճ-մուսայա իլէ վէ սն տէֆա օլարաք իլի-թար իտէրիլ քի, էկէրպուլունտան պէյլէ

պիր տաճա Հասունիսիլ տէնիլլէնլէ ըրն Միւթթէպէրանըն հարֆէնտաղըք իտէր իսէ, պիլլաթ արթըք տուրմայըլ հաղգըմըլ, վէ իսպաթլարըմըլ իլէ քէնտի միւթթէպէրանըն շախալարը հաղգընտա եաղաճաղըլ, Պիլ Եա-ղարաք, Մէճմուս կիպի եաղմայըլ :

—Էրմէնի Ղաղէթալէրին էքսէրիսի Սէ-տայը հաղգըքէթ իւզէրինէ հիւճմիտիպ՝ օլուր օլմաղ պիր թաղըմ ապէսիաթ նէ-չը իթմէքտէ օլտուլար, Սէտայը Հաղգ-գէթ պու մաղուլլէլէր իլէ տիւշմէյի իրթիքեապ իտէմէլ, նէ տէ իլմի ման-թըքտան պէհապէր օլան պու կիպի նուսիսիլ իլէ մուպահասայա կիրիլիլ, Պունլար պիլլաթէն ճէվապ պէլլէմէսին-լէր, վաղթըն պէյհիւտէ շէյլէր իլէ կէչիլմէքիլէ տէյիլ տիր Սէտայը Հա-ղգըքէթիլ վաղիլիլիլ, իլլա Միլլէթիլիլ իւզմէթ իթմէք :

Ալլաճ պիլլէ խօշնուտ օլմաղ քի պիլ-լէր միւհիմ պահալարտան սարֆը նա-ղար էտիպ պու մաղուլլէլէր իլէ ուղրա-շալլմ :

—Սէտայը Հաղգըքէթ հէնուլ հալըն քուլաղընա վասըլ օլուր օլմաղ հէր թէ-րա ֆըրտան ըռհաթսըղըք էմարէլէրի կէօրիւնմէյէ պաշալար, մաալիւմ քի պու ալէման հաքըլըքտա պուլը-նանլէր հաքըլ սէօղիւ տույուպ տիլիլ-մէքիլլէրինէ կէլմէլ հաղգըքէթի ճիւմ-լէյէ պիլլիլմէյէ վասըլ օլան Սէ-տանըն քուլլէթիլիլ քէսիպ քիմէյէ ի-չիթտիլմէք իլիւն պիր չօք աշէնկիլ պաղըլըլար նախահան զուհուրէ կէլէ-րէք պուլըլարն արաքնտա, Թիւ-քիւն իսմինտէ պիր զօրպաղ նէհաք սէտաթըն գըրգար Բարայէ օրթայէ եայտը :

Սէտայը Նէհաք ըիսալէյի օգույան-լարըն չօղու կիւլիւ իսէտէ, պիր աղ ատամլարտա պիլիլի կիպի մէյուս օ-լուպ աղլամըլ տըր :

Ալլաճըլէր չունու իլիւն կիւլլէրէր քի, Ս. Թիլիլիւն հէր քիմ իսէ, հու-գուքը միլլիլիլիլ վար օլտըղըն իսպաթ իթմէք իլիւն, պիր չօք գօճա գարը մասալը հիւքեայէսինէ կիրիլիլէք, օգու-յանլէրէ քէնտիլէրինիլ պիլթ քաղարըն-տա զանն էթտիլիլ, էնթարի, բանթա-լոն հիւքեայէսի, եանղընտան քալըլըլան չիլթէ, Եօղան հիւքեայէսի, Չալըլան սատաթ, զայպ օլան ելիւլիւք վէ տէլիլ ճէպտէն տիւլէն պէլլիլ, տաճա նէ-պիլլէյիմ, հաթըրտա սաքլանըմաղ պու նա պէնգէր պիր չօք մասալար, հու-գուլարըմըլ սահիհէն վար օլտու-ղըն պու պիլիլ իսպաթլարա սապիթ իթմէք իսթէյէն միւլիլիլիլ հալիլիլ պիր ատամ, նատան տա օլսա, կիւլ-մէղտէ նէ եաքար :

Լաթիւն պիլիլիլ իլիւն թէհսիլիլ օլը-նաճաք վէ տիլլէթը գալպիլիլիլ թէշ-վիլ իտէճէք եէրի շուրաթալըր քի, պէյլէ եաղտըլը լուղէթիլ մանսընը պիլլէյէն պիր թաղըմ ճիւհաղա մէյ-տանէ չըքարաք, վէ պիր չօք զա-

վալը պիլլաթէկեանէ ընհալէր օլարաք, հուքուք, հուքուք տէյի նէհաք սէ-տալարըն մէյտանէ եայուպ միլլէ-թիլիլիլ շու հալիլ ըլար մէլլալի տէվա-մընա աղ չօք սէպէպ օլմատան կէրի տուրամայօրլար :

Թարաֆըմըլա կէնտէրիլլէն պիր մէթթուպուլն սուրէթի տիր :

ՄԻՒԼԻԼԻՑԻ

Պու քէրրէ Սէտայը Հաղգըքէթ իսմ մէսուտի իլէ, թապ ու նէչիլիլիլ հիւ-մէթ պուլուրտուղունուլ զաղէթայը միւթթէպէրինիլիլ պիրինիլ նիւսիսի օլարաք թէրաֆըմըլա վիսուլ վէ գրա-աթ օլունտուգտա, պալապընտաքի զիլլը օլունան իսմի վէճիլ իւղըն, հէր պիր հուրուֆու վէ նօթթասը հաղի-ղէթ վէ հաղգանիլլէթի միւսալիլ օլ-տուղու, վէ պունտան պէյլէ պիր թաղըմ աշէնքսիլ սէտալէր կիպի ալիլիլիլ աքս իտէն էրաճիլ վէ քիլ-պիլաթտէն իպարէթ օլան վարաքարէ-լէրտէն իլլալ օլմուշ, վէ պատէղին հա-գիլլէթ վէ հաղգանիլլէթ զաղէթայը միւթթէպէրինիլ վասիթասը իլէ էյու-տէն աշնա օլապիլլէճէղիլիլ իսի իթ-միլ օլտուղում իլիւն վաճիլլէյի թէ-չէքքիլիլիլիլ հալիլ թէպէրէյի պէնտէկեանէմ իրապիլիլ մուպալըրէթ գըլընտը :

6 մարտ 1870.

Ապօնաթլարընըլտան Վ. Ս.

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

Ղաղէթամըլըն թէվիլիլիլ թալիլ օլունան մէմուլիլ, Ապօնաթլարըմըլ-տան չօղունու խանէլլէրինիլ պիլլէ-տիլլէրինտէն տօլայը, պաղը մէթթէպէ քուսուրտա պուլունուլմամաք իլիւն, Ապօնաթլարըմըլտան հէր քիմիլ քի զաղէթասը եա, կէճ կէլիլ եախօտ եանկըլըլիլիլ սաթի պիր մահալէ պը-րաքըլուպտէ եէրլէրինէ վասըլ օլմայօր իսէ Ստամպօլուտ Յակոբեան խանըն-տա Յ Նումէթօլու Սէտայը Հաղգըքէթ օտապընտա միւրաճաթլէլ, սաքիլ օլտուգլարը մահալ վէ սօքաղըն իսմի իլէ նումէթօլըն պիլլիլիլիլ իսա-սէթէն նիլաղ օլունուր :

Ղալաթատա վաքի Սուրբ Փրկիչ Քիլիսէսի վանքընտան Բաթրիքիւնէ քալլէմի Պէյօղլունտա Բաթրիքիւնէյէ նաքը օլտիլիլիլիլ էսհապը մէսալիլիլ օրայա միւրաճաթ իթմէլլէր լաղըմ կէլտիլիլ :

ՄԵՍՈՒԼ ՂԱԶԵԹԱ

ՄԻՒԱՅԻԼ ԻԽԹԱՐՃԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ

Չախաֆըլար փողոց Յակոբեան խան Ն. 4